सहायक (मुख्य) परीक्षा - 2015
दि. 8/11/15
2015

CODE : WO6

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका-II

एकूण प्रश्न : 100

वेळ : 1 (एक) तास

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन व विषयाचे ज्ञान

एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक

केंद्राची संकेताक्षरे — शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरापैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरूद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

1. 'नायपर' (दि नॅशनल इन्स्टिट्यूट ऑफ फार्मास्यूटिकल एज्युकेशन अँड रिसर्च) ची स्थापना ________ येथे होणार आहे.

(1) पुणे (2) मुंबई (3) नागपूर (4) अमरावती

The National Institute of Pharmaceutical Education and Research (NIPER) is to be established in ________.

(1) Pune (2) Mumbai (3) Nagpur (4) Amaravati

---

2. 'उनिकी' हे पुस्तक (विविध लेखांचे संकलन) कोणत्या राज्यपालांनी लिहिले आहे?

(1) कल्याण सिंह (2) सी. विद्यासागर राव
(3) राम नाईक (4) द्रोपदी मुर्मू

The book 'Ooniki' (collection of various articles) is written by which Governor ?

(1) Kalyan Singh (2) C. Vidyasagar Rao
(3) Ram Naik (4) Dropadi Murmu

---

3. युनेस्को इन्स्टिट्यूट फॉर लाईफ लॉंग लर्निंग (युनेस्को आजीवन शिक्षण संस्था) ची स्थापना ________ येथे करण्यात आली.

(1) लंडन (2) हॅमबर्ग (3) पॅरिस (4) माद्रिद

The UNESCO Institute for Life long Learning was established in ________.

(1) London (2) Hamburg (3) Paris (4) Madrid

---

4. 'कलवरी' काय आहे?

(1) युद्धनौका (2) पाणबुडी (3) सार्क उपग्रह (4) दुर्बिण

What is 'Kalwari' ?

(1) Warship (2) Submarine (3) SAARC satellite (4) Telescope

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

5. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) 'अटल पेन्शन योजनेत' सहभागी होण्याचे किमान वय 18 आणि कमाल वय 40 वर्ष आहे.

(b) 'प्रधान मंत्री सुरक्षा बिमा योजना' या योजनेत नैसर्गिक किंवा अपघाती मृत्यू झाल्यास ₹ 2 लाखाचे विमा संरक्षण केवळ ₹ 12 च्या वार्षिक हप्त्यात मिळणार आहे.

(c) 'प्रधान मंत्री जीवन ज्योती बिमा योजना' या योजनेत नैसर्गिक किंवा अपघाती मृत्यू झाल्यास ₹ 2 लाखाचे विमा संरक्षण 18-50 वयोगटातील व्यक्तिस ₹ 330 च्या वार्षिक हप्त्यात मिळणार आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधाने (a) आणि (b) बरोबर, (c) चुकीचे.

(2) विधाने (b) आणि (c) बरोबर, (a) चुकीचे.

(3) विधाने (a) आणि (c) बरोबर, (b) चुकीचे.

(4) सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Consider the following statements :

(a) The minimum age to join 'Atal Pension Yojana' is 18 years and maximum age is 40 years.

(b) 'Pradhan Mantri Suraksha Bima Yojana' is to cover both natural and accidental death risk of ₹ 2 lakh for a premium of just ₹ 12 per year.

(c) 'Pradhan Mantri Jeevan Jyoti Bima Yojana' is to cover both natural and accidental death risk of ₹ 2 lakh at premium of ₹ 330 per year for the age group of 18-50.

Answer Options :

(1) statements (a) and (b) are correct, (c) is false.

(2) statements (b) and (c) are correct, (a) is false.

(3) statements (a) and (c) are correct, (b) is false.

(4) All statements are correct.

---

6. महाराष्ट्राच्या 'आमदार आदर्श ग्राम योजना' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?

(1) तिची घोषणा मंत्रिमंडळाकडून 1 मे 2015 रोजी करण्यात आली.

(2) गावाची लोकसंख्या किमान एक हजार असणे आवश्यक आहे.

(3) आमदार स्वत:चे अथवा पत्नीचे गाव दत्तक घेवू शकत नाहीत.

(4) मुंबईचे आमदार राज्यातील कोणतेही गाव दत्तक घेवू शकतात.

Which one of the following statement is false about the 'Aamdar Adarsh Gram Yojana' of Maharashtra ?

(1) It was declared by the Council of Ministers on 1st May 2015.

(2) Minimum population of the village should be one thousand.

(3) MLA/MLC cannot adopt his own or wife's native village.

(4) The MLAs/MLCs of Mumbai can adopt any village of the state.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

7. जोड्या लावा :

	'A'		'B'
(a)	मायक्रोसॉफ्ट	(i)	सुंदर पिचई
(b)	नोकीया	(ii)	शंतनू नारायण
(c)	गुगल	(iii)	सत्या नाडेला
(d)	ॲडोबे	(iv)	राजीव सुरी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

Match the pairs :

	'A'		'B'
(a)	Microsoft	(i)	Sunder Pichai
(b)	Nokia	(ii)	Shantanu Narayan
(c)	Google	(iii)	Satya Nadela
(d)	Adobe	(iv)	Rajiv Suri

Answer Options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

8. 'स्वच्छ भारत अभियानामध्ये' कोणत्या शहराला प्रथम क्रमांक प्राप्त झाला ?

(1) नवी मुंबई (2) कोची (3) म्हैसूर (4) गंगटोक

Which city won the first prize in 'Swachha Bharat Abhiyan' (Clean India Campaign) ?

(1) Navi Mumbai (2) Kochi (3) Mhaisore (4) Gangtok

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

9. खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर **नाही** ?

(1) महाराष्ट्राने अधिकृतरित्या 'ब्लू मॉरमॉन' यास 'राज्य फुलपाखरू' म्हणून घोषित केले आहे.

(2) याबाबतचा निर्णय हा राज्य वन्यजीव मंडळाच्या बैठकीत घेण्यात आला आहे.

(3) महाराष्ट्र हे 'राज्य फुलपाखरू' असणारे देशातील पहिले राज्य ठरले आहे.

(4) ब्लू मॉरमॉन केवळ महाराष्ट्राच्या पश्चिम घाट भागात आढळते.

Which one of the following statement is **not** correct ?

(1) Maharashtra has officially declared 'Blue Mormon' as a state butterfly.

(2) Decision in this regard was taken in the state Wildlife Board meeting.

(3) Maharashtra became the first state in the country to have a state butterfly.

(4) Blue Mormon is only found in the Western Ghats of Maharashtra.

---

10. खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(a) अरविंद सक्सेना यांची केन्द्रीय लोकसेवा आयोगाच्या सदस्यपदी निवड झाली आहे.

(b) केन्द्रीय लोकसेवा आयोगाच्या सदस्यपदी निवड झालेले ते भारतीय गुप्तहेर खात्याचे (RAW) पहिले अधिकारी आहेत.

(c) ते उड्डान संशोधन केन्द्राचे संचालक (Aviation Research Centre) म्हणून काम पाहात होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which one of the following statements is **incorrect** ?

(a) Arvind Saxena has been selected as a member of the UPSC.

(b) He is the first officer of RAW selected as a member of the UPSC.

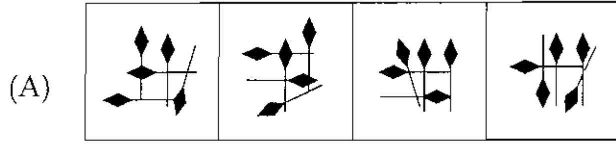
(c) He was working as a Director of the Aviation Research Centre.

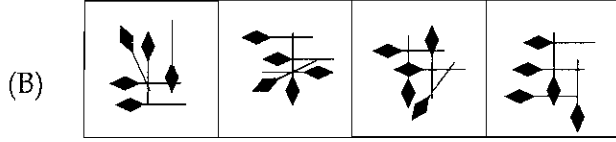
Answer Options :

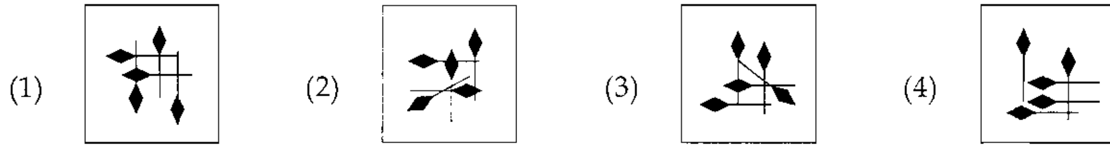
(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

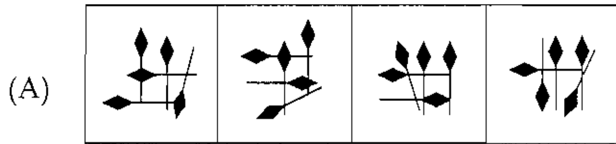
11. कोणत्याही गटात सामील होऊ न शकणारा पर्याय निवडा :

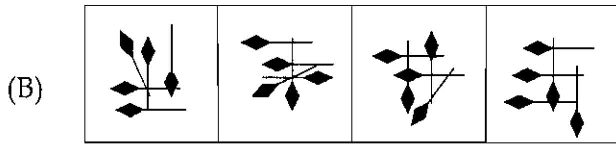
(A)

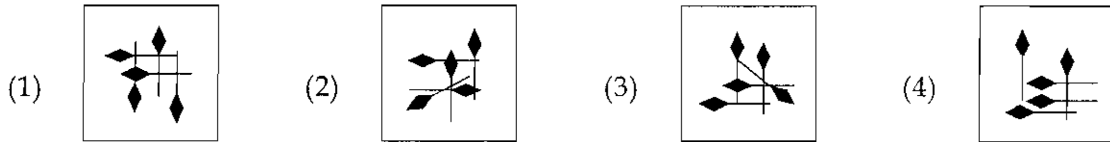
(B)

Select the option that does not belong to either group.

(A)

(B)

---

12. समलिंगी विवाहाला मंजूरी देणारा जगातील पहिला देश कोणता ?

(1) आयर्लंड (2) आईसलँड (3) ईस्राएल (4) अमेरिका

Which country is the first in the World to approve of a homosexual marriage ?

(1) Ireland (2) Iceland (3) Israel (4) America

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

13. जर + म्हणजे वजाबाकी

− म्हणजे भागाकार

÷ म्हणजे गुणाकार

× म्हणजे बेरीज

$\therefore (16+4) \div (8-4) \times (12+10) =$ ___?___

(1) 30 (2) 40 (3) 26 (4) 24

If + means subtraction

− means division

÷ means multiplication

× means addition.

$\therefore (16+4) \div (8-4) \times (12+10) =$ ___?___

(1) 30 (2) 40 (3) 26 (4) 24

---

14. A, B व C या तिघांपैकी कोणीतरी खात्रीने कुंपणाची भिंत पाडण्याचा गुन्हा केला आहे. चौकशी करणाऱ्यांना यांच्याकडून पुढील उत्तरे मिळाली.

A : B ने कुंपण पाडलेले मी पाहिले.

B : A ने कुंपण पाडताना मी प्रत्यक्ष पाहिले.

C : B पहारीने कुंपण फोडताना मी पाहिले.

हे तिघेही कधीही खरे बोलत नसतील तर कुंपण पाडणाऱ्या व्यक्तीचा/व्यक्तींचा निर्देश करणारा पर्याय निवडा.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त C (2) A किंवा B

(3) A आणि B मिळून (4) फक्त B

Some one of the three, A, B and C definitely committed a crime of dismantling a compound wall. Investigator got the following information from them.

A : I saw that B dismantling the compound wall.

B : I personally saw A dismantling the compound wall.

C : I saw B pounding the wall with a hammer.

If all of them never speak the truth, select the option that indicates person/persons responsible for dismantling the compound wall.

Answer Options :

(1) only C (2) A or B

(3) A and B together (4) only B

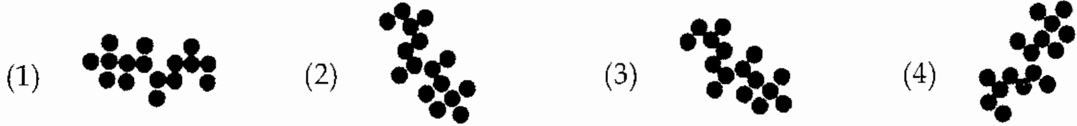
15. 2001 ते 2011 या दशकात महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात लोकसंख्या वृद्धिचा दर सर्वाधिक आढळतो ?

(1) मुंबई (2) नाशिक (3) ठाणे (4) नागपूर

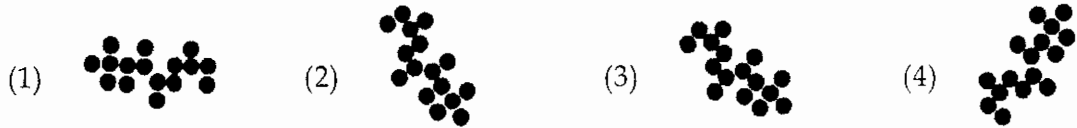
In which district of Maharashtra the maximum growth rate of population in the decade 2001 to 2011 is seen ?

(1) Mumbai (2) Nasik (3) Thane (4) Nagpur

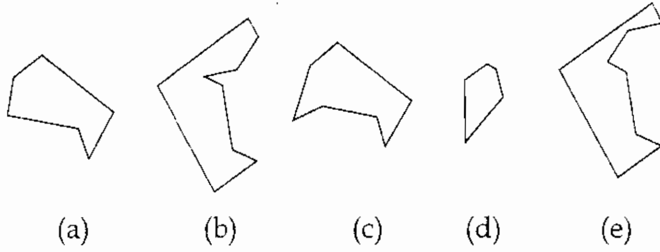
16. ठिपक्यांचा विसंगत गट निवडा.

Select the odd group of dots.

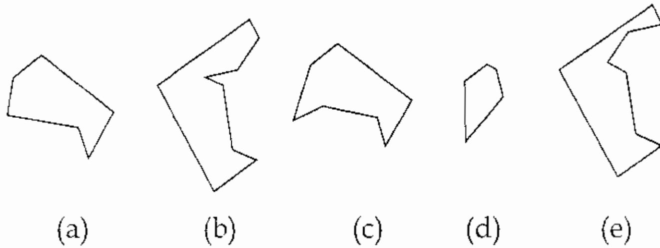

17. पुढील पर्याय कागदाचे तुकडे निर्देशित करतात. यातील कोणते तीन एकमेकात फसवून चौरस निर्माण करता येईल ?

(1) (a), (c), (d) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (d), (e) (4) (c), (d), (e)

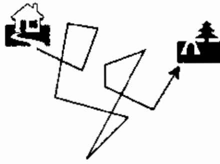
Following alternatives represent paper pieces. Which three of them can together form a square ?

(1) (a), (c), (d) (2) (b), (c), (d) (3) (a), (d), (e) (4) (c), (d), (e)

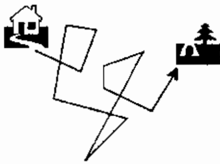
कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

18. सोबत स्वत:च्या घरापासून ते प्रार्थना सभागृहापर्यंत व्यक्ती चालत गेल्याचा मार्ग दाखवला आहे. त्या ठिकाणी पोहोचण्यासाठी ती व्यक्ती उजव्या बाजूला जितक्या वेळा वळली ती संख्या दर्शवणारा पर्याय निवडा.

(1) 9 (2) 2 (3) 3 (4) 6

Accompanying image shows walking track of a person starting from his house to the prayerhall. Select the option that indicates the number of right turns he had taken to reach the place.

(1) 9 (2) 2 (3) 3 (4) 6

19. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोण येईल ?

A3Z, E8Y, I18X, __?__

(1) N36Y (2) J38Z (3) M38W (4) M36W

What will come in place of the question mark ?

A3Z, E8Y, I18X, __?__

(1) N36Y (2) J38Z (3) M38W (4) M36W

20. M हे B चे वडील आहेत. N ही C ची मुलगी आहे. C ही M ची मुलगी आहे. तर B चे N शी नाते काय ?

(1) काका किंवा आत्या (2) मामा वा मावशी

(3) पुतण्या वा पुतणी (4) भाचा वा भाची

M is father of B. N is daughter of C. C is daughter of M. How is B related to N ?

(1) Paternal uncle or aunt (2) Maternal uncle or aunt

(3) Cousin (4) Nephew or niece

---

21. खालीलपैकी कोणत्या जिल्ह्यामध्ये स्थलांतरीत शेती केली जाते ?

(a) चंद्रपूर (b) बीड (c) भंडारा

(d) जालना (e) ठाणे (f) सोलापूर

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (e) (3) (a), (d), (e), (f) (4) (a), (c), (e)

In which of the following districts shifting cultivation is practised ?

(a) Chandrapur (b) Beed (c) Bhandara

(d) Jalana (e) Thane (f) Solapur

Answer Options :

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c), (e) (3) (a), (d), (e), (f) (4) (a), (c), (e)

---

22. 2011 च्या जनगणनेनुसार चढत्या क्रमाने लोकसंख्येची घनता असणारे जिल्हे कोणते ?

(1) रायगड, पुणे, नागपूर, ठाणे, मुंबई (उपनगर), मुंबई

(2) रायगड, नागपूर, पुणे, ठाणे, मुंबई, मुंबई (उपनगर)

(3) रायगड, नागपूर, मुंबई, मुंबई (उपनगर), ठाणे, पुणे

(4) मुंबई (उपनगर), मुंबई, पुणे, ठाणे, रायगड, नागपूर

As per the 2011 census, arrange the following districts in ascending order of their density of population ?

(1) Raigad, Pune, Nagpur, Thane, Mumbai (Suburb.), Mumbai

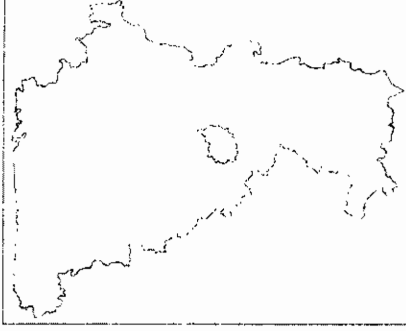
(2) Raigad, Nagpur, Pune, Thane, Mumbai, Mumbai (suburb.)

(3) Raigad, Nagpur, Mumbai, Mumbai (suburb.), Thane, Pune

(4) Mumbai (suburb.), Mumbai, Pune, Thane, Raigad, Nagpur

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

23. सोबत दिलेल्या महाराष्ट्राच्या नकाशात दाखविलेला जिल्हा ओळखा :

(1) परभणी (2) हिंगोली (3) अकोला (4) वाशिम

Identify the district of Maharashtra given in the following map.

(1) Parbhani (2) Hingoli (3) Akola (4) Washim

---

24. हनुमंते घाट हा _________ आणि _________ च्या मध्ये आहे.

(1) कोल्हापूर - कुडाळ (2) कोल्हापूर - पणजी

(3) कोल्हापूर - रत्नागिरी (4) कोल्हापूर - बेळगाव

Hanumante Ghat is between _________ and _________.

(1) Kolhapur - Kudal (2) Kolhapur - Panaji

(3) Kolhapur - Ratnagiri (4) Kolhapur - Belgaum

---

25. खालीलपैकी कोणती विधाने **असत्य** आहेत ?

(a) रायगड जिल्ह्यात 12 तालुके आहेत

(b) पुणे प्रशासकीय विभागात 48 तालुके आहेत

(c) कोकण प्रशासकीय विभागात 7 जिल्हे आहेत

(d) इतर प्रशासकीय विभागांच्या तुलनेत औरंगाबाद प्रशासकीय विभागात सर्वात जास्त जिल्हे आहेत

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) आणि (b)
(2) विधान (a), (b) आणि (c)
(3) विधान (a) आणि (c)
(4) विधान (b), (c) आणि (d)

Which of the following statements are **not** true ?

(a) There are 12 Talukas in Raigad district.

(b) There are 48 Talukas in Pune administrative division.

(c) There are 7 districts in Konkan administrative division.

(d) The Aurangabad administrative division has the highest number of districts compared to other administrative divisions.

Answer Options :

(1) Statement (a) and (b)
(2) Statements (a), (b) and (c)
(3) Statement (a) and (c)
(4) Statements (b), (c) and (d)

26. ''मी जरी हिंदू म्हणून जन्मलो असलो तरी हिंदू म्हणून मरणार नाही.'' ही घोषणा कोणी व कोठे केली ?

(1) वि.रा. शिंदे, कोल्हापूर (2) डॉ. आंबेडकर, येवला

(3) डॉ. आंबेडकर, नागपूर (4) महात्मा फुले, पुणे

"Though I am born as a Hindu, I will not die as a Hindu". Who made this statement and from where ?

(1) V.R. Shinde, Kolhapur (2) Dr. Ambedkar, Yewala

(3) Dr. Ambedkar, Nagpur (4) Mahatma Phule, Pune

---

27. _________ यांना मुंबई शेअर बाजाराचे संस्थापक म्हंटले जाते.

(1) जमशेटजी टाटा (2) मोरारजी गोकुळदास

(3) कासवजी दावर (4) प्रेमचंद रॉयचंद

_________ was known as the founder of the Bombay Stock Exchange.

(1) Jamshetji Tata (2) Morarji Gokuldas

(3) Kowasji Davar (4) Premchand Roychand

---

28. मुंबई विद्यापीठाची स्थापना _________ समितीच्या अहवालातील शिफारसीमुळे झाली.

(1) चार्लस वूड (2) बेनेट कोलमन

(3) मेकॉले (4) सॅडलर

University of Mumbai was founded as a result of the recommendation of the report of _________ Committee.

(1) Charls Wood (2) Bennet Coleman

(3) Macaulay (4) Saddler

---

29. पुढीलपैकी विजोड संघटना ओळखा :

(1) शेअर बाजार (2) कॉटन ब्रोकर्स ॲसोसिएशन

(3) बॉम्बे चेंबर ऑफ कॉमर्स (4) मारवाडी चेंबर ऑफ कॉमर्स

Pick out the odd organisation from the following :

(1) Share Bazaar (2) Cotton Brokers' Association

(3) Bombay Chamber of Commerce (4) Marwari Chamber of Commerce

---

30. पुढीलपैकी कोणती व्यक्ती असे म्हणाली की पुराणे म्हणजे स्वार्थी आणि अज्ञानी लोकांचे लिखाण होय ?

(1) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर (2) महात्मा ज्योतीबा फुले

(3) स्वामी विवेकानंद (4) स्वामी दयानंद सरस्वती

Who from amongst the following persons said that the Puranas were the writings of selfish and ignorant men ?

(1) Dr. Babasaheb Ambedkar (2) Mahatma Jyotiba Phule

(3) Swami Vivekananda (4) Swami Dayananda Saraswati

---

31. __________ या तारखेपासून भारत एक सार्वभौम, समाजवादी, धर्मनिरपेक्ष, लोकशाही, गणराज्य आहे असे भारतीय राज्यघटनेने घोषित केले.

(1) 13-1-1976 (2) 3-1-1977 (3) 31-1-1978 (4) 1-3-1977

India was declared as a sovereign, socialist, secular, democratic, republic by the Indian Constitution with effect from __________.

(1) 13-1-1976 (2) 3-1-1977 (3) 31-1-1978 (4) 1-3-1977

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

32. भारतीय राज्यघटनेतील परिशिष्टे आणि त्यांचा तपशील यांच्या जोड्या जुळवा :

अ **(भारतीय राज्यघटनेतील परिशिष्टे)**		ब **(तपशील)**	
(a)	सातवे परिशिष्ट	(i)	कार्यालयीन भाषा
(b)	नववे परिशिष्ट	(ii)	जमीन सुधारणा कायदा
(c)	आठवे परिशिष्ट	(iii)	केंद्र आणि राज्यांमध्ये अधिकार वाटप
(d)	बारावे परिशिष्ट	(iv)	नगरपालिकांचे अधिकार, अधिसत्ता आणि जबाबदारी

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

Match the schedules of Indian Constitution and the Content :

A **(Schedule of Indian Constitution)**		B **(Content)**	
(a)	Seventh Schedule	(i)	Official language
(b)	Ninth Schedule	(ii)	Land Reforms Act
(c)	Eighth Schedule	(iii)	Distribution of powers between Center and State
(d)	Twelfth Schedule	(iv)	Powers, Authority and Responsibilities of the Municipal Councils

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(iii)	(ii)	(i)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(i)	(iii)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(i)	(iii)	(iv)

33. भारत सरकार कायदा, 1935 प्रमाणे स्थापन केलेल्या मुंबई प्रांताच्या विधान परिषदेची पहिली सभा 20 जुलै 1937 रोजी ________ येथे झाली.

(1) मुंबई (2) पुणे (3) नागपूर (4) औरंगाबाद

The first meeting of the Legislative Council of Bombay Province constituted under the Government of India Act, 1935 was held at ________ on 20th July 1937.

(1) Mumbai (2) Pune (3) Nagpur (4) Aurangabad

---

34. मार्गदर्शक तत्वांच्या प्रकरणातील कोणते कलम मादक पेयांच्या सेवनावर बंदी घालण्याशी संबंधित आहे ?

(1) कलम 41 (2) कलम 44 (3) कलम 47 (4) कलम 38

Which article in the Chapter of Directive Principles, is related to prohibition of the consumption of intoxicating drinks ?

(1) Article 41 (2) Article 44 (3) Article 47 (4) Article 38

---

35. खालीलपैकी कोणत्या राज्यात विधानपरिषद आहे ?

(1) जम्मू काश्मिर (2) गोवा

(3) मणिपूर (4) राजस्थान

Which of the following states has a Legislative Council ?

(1) Jammu and Kashmir (2) Goa

(3) Manipur (4) Rajasthan

---

36. स्वतंत्र न्यायपालिकेच्या संदर्भात पुढील विधानांपैकी कोणती विधाने **चुकीची** आहेत ?

(a) न्यायाधिशांची नेमणूक राष्ट्रपती करतात व त्या पदासाठी पात्रता संविधानात नमूद केली आहे.

(b) न्यायाधिशांना पदावरून दूर करण्याची प्रक्रिया कठीण आहे.

(c) न्यायाधिशांचे वेतन भारताच्या संचित निधीतून दिले जाते.

(d) त्यांच्या वेतनावर कायदेमंडळात मतदान करण्याची तरतूद आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) (d)

Which of the following statements about the Independent Judiciary are **wrong** ?

(a) Judges are appointed by the President and the qualification therefor are laid down in the Constitution.

(b) The process of removing the judges from their posts is difficult.

(c) Salary of the judges is charged upon the Consolidated Fund of India.

(d) There is a provision to vote in Parliament on their salary.

Answer options :

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

37. **सूची - अ** व **सूची - ब** मधील जोड्या जुळवा :

सूची - अ (विधानसभा)		**सूची - ब** (सदस्य संख्या)	
(a)	आंध्र प्रदेश	(i)	243
(b)	अरुणाचल प्रदेश	(ii)	126
(c)	आसाम	(iii)	294
(d)	बिहार	(iv)	60

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

Match **List - A** with **List - B** :

List - A (Assembly)		**List - B** (Seats)	
(a)	Andhra Pradesh	(i)	243
(b)	Arunachal Pradesh	(ii)	126
(c)	Assam	(iii)	294
(d)	Bihar	(iv)	60

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(2)	(iii)	(iv)	(ii)	(i)
(3)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)
(4)	(iii)	(ii)	(iv)	(i)

---

38. सुरवातीला म्हणजेच जानेवारी 1950 मध्ये भारतीय राज्यघटनेच्या आठव्या परिशिष्टामध्ये ________ भाषा होत्या.

(1) 8 (2) 12 (3) 9 (4) 14

Initially i.e. in January 1950, there were ________ languages in the eighth schedule of the Indian Constitution.

(1) 8 (2) 12 (3) 9 (4) 14

---

39. 20 मार्च 2015 च्या अधिकृत यादीप्रमाणे महाराष्ट्र विधानपरिषदेतील एकूण 78 सदस्यांची पक्षनिहाय संख्या खालीलप्रमाणे आहे :

_________ भारतीय जनता पार्टी

_________ राष्ट्रवादी काँग्रेस पार्टी

_________ शिवसेना

_________ भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस

(1) 28, 21, 12, 7 (2) 20, 26, 8, 11 (3) 12, 28, 7, 21 (4) 22, 27, 10, 8

Out of 78 members in the Maharashtra Legislative Council _________ belong to Bharatiya Janata Party _________ belong to Nationalist Congress Party _________ belong to Shiv Sena and _________ are from Indian National Congress as per the official list of 20th March, 2015.

(1) 28, 21, 12, 7 (2) 20, 26, 8, 11 (3) 12, 28, 7, 21 (4) 22, 27, 10, 8

40. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) 1976 च्या 42 व्या घटनादुरुस्तीने नागरिकांची मूलभूत कर्तव्ये राज्यघटनेत समाविष्ट करण्यात आली.

(b) 2002 मध्ये 86 व्या घटनादुरुस्तीने मूलभूत कर्तव्यांची संख्या वाढून अकरा झाली आहे.

(c) मूलभूत कर्तव्यांची शिफारस संथनम समितीने केली होती.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) फक्त (a) आणि (b) (2) फक्त (b) आणि (c)

(3) फक्त (a) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) The Fundamental Duties of citizens were added to the Constitution by the 42nd amendment in 1976.

(b) Fundamental Duties were increased to eleven by the 86th amendment in 2002.

(c) The Fundamental Duties were recommended by the Santhanam Committee.

Which of the statements given above are **correct** ?

(1) Only (a) and (b) (2) Only (b) and (c)

(3) Only (a) and (c) (4) (a), (b) and (c)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

41. माहितीचा अधिकार अधिनियम, 2005 अन्वये किंवा त्याखाली केलेल्या कोणत्याही नियमान्वये सद्भावनेने केलेल्या किंवा करण्याचे अभिप्रेत असलेल्या कोणत्याही गोष्टीबद्दल वा कोणत्याही व्यक्तीविरुद्ध दावा, खटला किंवा अन्य कारवाई, या कायद्याच्या _________ कलमा अन्वये दाखल करण्यात येणार नाही.

(1) 21 (2) 22 (3) 23 (4) 24(1)

No suit, prosecution or other legal proceeding shall lie against any person for anything which is done in good faith or is intended to be done as per the section _________ of the Right to Information Act, 2005 or any rule made there under.

(1) 21 (2) 22 (3) 23 (4) 24(1)

---

42. 2005 च्या माहिती अधिकाराच्या कायद्याची खालीलपैकी कोणती उद्दिष्टे **नाहीत** ?

(a) प्रत्येक लोकसेवकाच्या कार्यामधे पारदर्शकता आणि जबाबदारीची जाणीव निर्माण करून ती वाढीस लावणे.

(b) लाचलुचपतीस आळा घालणे.

(c) नागरिकांना आवश्यक माहिती पुरविण्याबाबत तरतूदी करणे.

(d) विशिष्ट माहितीबाबत गुप्तता पाळणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (c) आणि (d) (2) (b), (c) आणि (d)

(3) (d) फक्त (4) सर्व उद्दिष्टे आहेत

Which of the following is **not** the object of Right to Information Act, 2005 ?

(a) To promote transparency and accountability in the working of every public authority.

(b) To arrest corruption.

(c) Make provisions for furnishing desired Information to the citizens.

(d) To maintain secrecy of certain Information.

Answer options :

(1) (c) and (d) (2) (b), (c) and (d)

(3) (d) only (4) All are its objects

---

43. राज्य मुख्य माहिती आयुक्तांची नियुक्ती __________ करतात.

(1) राष्ट्रपती (2) पंतप्रधान (3) राज्यपाल (4) मुख्यमंत्री

The State Chief Information Commissioner is appointed by :

(1) President (2) Prime Minister (3) Governor (4) Chief Minister

---

44. पुढीलपैकी कोणती वाक्ये **बरोबर** आहेत ?

(a) माहितीचा अधिकार अधिनियम जम्मू काश्मिर राज्यात लागू नाही.

(b) संपूर्ण अधिनियम लगेच लागू झाला.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) वाक्य बरोबर असून (b) चुकीचे आहे.

(2) (a) वाक्य चुकीचे असून (b) बरोबर आहे.

(3) दोन्ही वाक्ये बरोबर आहेत.

(4) दोन्ही वाक्ये चुकीची आहेत.

Which of the following statements are **true** ?

(a) Right to Information Act is not applicable to the state of Jammu and Kashmir.

(b) The whole Act came into force immediately.

Answer options :

(1) Statement (a) is true and (b) is false.

(2) Statement (a) is false and (b) is true.

(3) Both statements are true.

(4) Both statements are false.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

45. माहिती अधिकाराचा कायद्याअंतर्गत कोणतीही अडचण उद्‌भवली तर ती दूर करण्याचे अधिकार कोणाला आहेत ?

(1) केंद्रीय माहिती आयोग
(2) केंद्र सरकार
(3) सक्षम अधिकारी
(4) भारताचे राष्ट्रपती

Who has the power to deal with the difficulties in implementing the provisions of the Right to Information Act ?

(1) Central Information Commission
(2) Central Government
(3) Competent Authority
(4) President of India

---

46. खालील विधाने पहा :

(a) भिमा ही कृष्णेची उपनदी आहे.

(b) इंद्रायणी ही भिमेची उजव्या तीरावरील उपनदी आहे.

(c) भोगवती ही सिना नदीची उपनदी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) आणि (b) बरोबर आहेत.

(2) विधान (a) आणि (c) बरोबर आहेत.

(3) विधान (b) आणि (c) बरोबर आहेत.

(4) सर्व विधाने बरोबर आहेत.

Observe the following statements.

(a) Bhima is a tributary of river Krishna.

(b) Indrayani is a right bank tributary of the river Bhima.

(c) Bhagavati is a tributary of the river Sina.

Answer Options :

(1) Statement (a) and (b) are correct

(2) Statement (a) and (c) are correct

(3) Statement (b) and (c) are correct

(4) All statements are correct

---

47. _________ ही संस्था भारत सरकारच्या इलेक्ट्रॉनिक्स आणि माहिती व तंत्रज्ञान विभाग आणि दळणवळण व माहिती - तंत्रज्ञान मंत्रालयाच्या संयुक्त प्रकल्पातून निर्माण झाली. ही संस्था माहिती व संपर्क (दळणवळण) तंत्रज्ञानाचा शिक्षण, आरोग्यवर्धन, उदरनिर्वाह या क्षेत्रांचा सर्वसामान्य माणसाला होणाऱ्या विनियोगावर कार्य करते.

(1) संपर्क वाहिनी (2) मिडीया एशिया लॅब

(3) ज्ञान वाहिनी (4) विद्या वाहिनी

_________ this organization has been promoted by Department of Electronics and Information Technology, MCIT, Govt. of India. The objective of this organization is to bring applications of ICT like Healthcare, Education, Livelihood to a common man.

(1) Sampark Vahini (2) Media Asia Lab

(3) Gyan Vahini (4) Vidya Vahini

---

48. इंटरनेटच्या दुरुपयोगाचा धोका मुख्यत्वे कोणापासून असतो ?

(1) हॅकर्स (2) व्हायरस निर्माते (संगणक विषाणू निर्माते)

(3) (1) आणि (2) (4) वरीलपैकी एकही नाही

The threat of abuse on internet is mainly from :

(1) Hackers (2) Virus creators

(3) (1) and (2) (4) None of the above

---

49. इलेक्ट्रॉनिक फॉर्म मध्ये प्रसारित झालेल्या शासकीय वैध गॅझेटला _________ म्हणतात.

(1) इलेक्ट्रॉनिक गॅझेट (2) इ - पब्लीश

(3) इ - न्यूज (4) गॅझेट - इ - डियू

_________ means official gazette published in electronic form.

(1) Electronic Gazette (2) E - Publish

(3) e-news (4) Gazette - E - du

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

50. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(1) सर्वोच्च न्यायालयाने 24 मार्च, 2015 रोजी सायबर कायद्यातील तरतूद काढून टाकली ज्या तरतूदीमुळे एखाद्या इसमाने खोडसाळपणे अपमानकारक मजकूर वेबसाईटवर टाकल्यास त्याला अटक करण्याचा अधिकार दिलेला होता.

(2) सर्वोच्च न्यायालयाने माहिती तंत्रज्ञान कायद्याचे कलम 66A रद्दबादल ठरविले.

(3) सर्वोच्च न्यायालयाने असे देखील म्हटले की, 66A ची तरतूद ही स्पष्टपणे भाषण व अभिव्यक्ती स्वातंत्र्य या मूलभूत हक्कावर परिणाम करणारी आहे.

(4) सर्वोच्च न्यायालयाने माहिती तंत्रज्ञान कायद्यातील कलम 69A आणि 79 या अन्य दोन तरतूदी देखील काढून टाकल्या आहेत.

Which one of the following statements is **not correct** ?

(1) The Supreme Court on March 24, 2015 struck down a provision in cyber law which provides power to arrest a person for posting allegedly offensive content on websites.

(2) The Supreme Court has scrapped Section 66A of the Information Technology Act.

(3) The Supreme Court also said that the provision of Section 66A clearly affects the fundamental right to freedom of speech and expression.

(4) The Supreme Court has also struck down two other provisions - Section 69A and 79 of the IT Act.

---

51. __________ हे एक जगातील अनेक संगणकांना जोडणाऱ्या महाजालामधील शोध साधन आहे, जे Z 39.50 या प्रमाणावर आधारित आहे. हे प्रमाण संगणक-संगणकामधील माहिती आदान-प्रदानासाठी लागणाऱ्या नियमांचा संच आहे.

(1) व्हेझ (डब्ल्यू.ए.आय.एस्) (2) वॅन (डब्ल्यू.ए.एन्.)

(3) गुगल (4) याहू

__________ is an internet search tool that is based on the Z 39.50 standard. This standard describes a protocol or set of rules, for computer-to-computer information retrieval.

(1) WAIS (2) WAN

(3) GOOGLE (4) YAHOO

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

52. माहितीच्या शोधासाठी समर्पित असणाऱ्या वेब साईटला काय म्हटले जाते ?

(1) इन्फॉर्मेशन वेब साईट (2) पर्सनल वेब साईट

(3) सर्च इंजिन (4) वरीलपैकी एकही नाही

The web site dedicated for internet searching by the user is called as :

(1) Information web site (2) Personal web site

(3) Search engine (4) None of the above

---

53. इंटरनेटचा 'अनधिकृत वापर' या अर्थाने कोणता शब्द प्रयोग केला जातो ?

(1) हॅकिंग (HACKING) (2) स्पॅम (SPAM)

(3) स्पूफींग (SPOOFING) (4) ट्रॅश (TRASH)

An unauthorised access to internet is called as :

(1) HACKING (2) SPAM

(3) SPOOFING (4) TRASH

---

54. यु.आर.एल. (URL) या अद्याक्षरातून खालीलपैकी काय ध्वनित होते ?

(1) यूनिव्हर्सल रीसोर्स लोकेटर (2) यूनिव्हर्सल रेफरन्स लोकेशन

(3) यूनिव्हर्सल रीसोर्स लॉजिक (4) यूनायटेड रीलेशन लोकेशन

The long form of the term URL is :

(1) Universal Resource Locator (2) Universal Reference Location

(3) Universal Resource Logic (4) United Relation Location

---

55. जी व्यक्ती एखादा दस्तऐवज किंवा एखादी इलेक्ट्रॉनिक नोंदणी न्यायालयामध्ये पुरावा म्हणून सादर करता येऊ नये याकरिता तो दस्तऐवज किंवा नोंदणीचा हेतुपुरस्सर नाश करते, त्या व्यक्तिला भारतीय दंड विधानाच्या कोणत्या कलमानुसार शिक्षा होऊ शकते ?

(1) कलम 175 (2) कलम 192 (3) कलम 173 (4) कलम 204

__________ this section of Indian Penal Code seeks to punish a person for destroying a document or an electronic record so that it can not be produced in a court of law as evidence.

(1) Section 175 (2) Section 192 (3) Section 173 (4) Section 204

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

56. एखाद्या विधेयकावर संसदेच्या दोन्ही सभागृहांमध्ये मतभेद निर्माण झाल्यास दोन्ही सभागृहांचे संयुक्त अधिवेशन भरवून त्यात बहुमताने निर्णय घेतला जातो. तेथे जर समान मत विभागणी झाली तर तो वाद कसा सोडविला जातो ?

(1) चार आठवड्यांच्या कालावधीनंतर ते विधेयक पुन्हा दोन्ही सभागृहांच्या संयुक्त बैठकीमध्ये मतदानासाठी सादर केले जाते.

(2) राज्यसभेचा अध्यक्ष आपल्या निर्णायक मताचा वापर करू शकतो.

(3) लोकसभेचा/च्या सभापती आपल्या निर्णायक मताचा वापर करू शकतात.

(4) विधेयक त्या अधिवेशनापुरते स्थगित ठेवून पुन्हा पुढील अधिवेशनात नव्याने विचारार्थ घेतले जाते.

In case of differences between the two Houses of Parliament over a bill, a joint session of the two Houses is held where in decision is taken by a majority vote. In case of a tie there, how is the same resolved ?

(1) The bill is again submitted to vote of the two houses at the joint sitting after a gap of four weeks.

(2) The Chairman of the Rajya - Sabha can make use of his casting vote.

(3) The Speaker of the Lok - Sabha can make use of his casting vote.

(4) The bill is shelved for the session and taken up for consideration at the next session afresh.

---

57. भारतीय राज्यव्यवस्थेच्या संदर्भात खाली दिलेली कोणती विधाने **सत्य** आहेत ?

(a) मंत्रिमंडळ संसदेला संयुक्तरीत्या जबाबदार असते.

(b) प्रत्येक मंत्री संसदेला वैयक्तिकरीत्या उत्तरदायी नसतो.

(c) पंतप्रधानाला आपले सहकारी निवडण्याचे स्वातंत्र्य असते.

(d) अल्पसंख्यांकांसाठी मंत्रिमंडळात राखीव जागा असतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (a) आणि (c) (3) (b) आणि (d) (4) (b), (c) आणि (d)

Which of the following statements are **true** in the context of the Indian Political System ?

(a) The Council of Ministers is collectively responsible to the Parliament.

(b) Each minister is not individually answerable to the Parliament.

(c) The Prime Minister has the freedom to choose his colleagues.

(d) There are reserved seats for minorities in the Council of Ministers

Answer options :

(1) (a), (b) and (c) (2) (a) and (c) (3) (b) and (d) (4) (b), (c) and (d)

---

58. खालील जोड्या जुळवा :

	अ		ब
	(कलमे)		**(तपशील)**
(a)	कलम - 84	(i)	धनविधेयकाची व्याख्या
(b)	कलम - 93	(ii)	संसदेची संयुक्त बैठक
(c)	कलम - 108	(iii)	लोकसभेचा सभापती/उपसभापती
(d)	कलम - 110	(iv)	संसद सदस्यत्वाची पात्रता

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

Match the following Pairs :

	A		B
	(Articles)		**(Particular)**
(a)	Article - 84	(i)	Definition of Money Bill
(b)	Article - 93	(ii)	Joint Session of Parliament
(c)	Article - 108	(iii)	Speaker/Dy. Speaker of Loksabha
(d)	Article - 110	(iv)	Qualification of the membership of Parliament

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(2)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(3)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(4)	(ii)	(iv)	(i)	(iii)

59. भारतीय राज्यघटनेच्या 'सामाईक सूचीत' खालीलपैकी कोणता विषय आहे ?

(1) सामाजिक सुरक्षा व सामाजिक विमा, रोजगार व बेकारी

(2) सार्वजनिक आरोग्य व स्वच्छता

(3) पथकर

(4) विमा

Which one of the following is in the 'Concurrent List' in the Constitution of India ?

(1) Social Security and Social Insurance, Employment and unemployment

(2) Public health and sanitation

(3) Tolls

(4) Insurance

---

60. अंदाज समितीबाबत खालीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(a) राज्यसभेचा सदस्य तिच्याशी संबंधित नसतो.

(b) तिच्यात 22 सदस्य असतात.

(c) तिचे सदस्य क्रमदेय प्रतिनिधित्व पद्धतीनुसार एका वर्षासाठी निवडले जातात.

(d) सभापती तिच्या सदस्यांमधून एकाची अध्यक्ष म्हणून नियुक्ती करतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c) (2) (a), (c), (d) (3) (c), (d) (4) (a), (c)

Which of the following statements regarding Estimates Committee are **correct** ?

(a) No member of the Rajya Sabha is associated with it.

(b) It has 22 members.

(c) Its members are elected in accordance with the system of proportional representation for a period of one year.

(d) The Speaker nominates one of its members to be its Chairman.

Answer options :

(1) (a), (b), (c) (2) (a), (c), (d) (3) (c), (d) (4) (a), (c)

---

61. नदीच्या पाण्याशी निगडित आंतरराज्यीय तंट्याचा निवाडा व्हावा यासाठी योग्य ती तरतूद करण्याचा सांविधानिक अधिकार कोणास आहे ?

(1) संबंधित राज्यांचे राज्यपाल

(2) संसद

(3) पंतप्रधान

(4) राष्ट्रपती

Who has the Constitutional right to provide for the adjudication of inter - state river - water disputes ?

(1) The Governors of the concerned states

(2) The Parliament

(3) The Prime Minister

(4) The President

---

62. राज्य पुनर्रचना अधिनियम, 1956 नुसार संपूर्ण देशाचे विभाजन खालीलप्रमाणे झाले होते :

(1) 22 राज्ये आणि 9 केंद्रशासित प्रदेश

(2) 14 राज्ये आणि 6 केंद्रशासित प्रदेश

(3) 17 राज्ये आणि 7 केंद्रशासित प्रदेश

(4) 4 प्रकारची राज्ये

The States Reorganisation Act, 1956 divided the entire country as follows :

(1) 22 States and 9 Union Territories

(2) 14 States and 6 Union Territories

(3) 17 States and 7 Union Territories

(4) Four categories of states

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

63. जोड्या लावा :

(a)	सर्वोच्च न्यायालयाचे व्यावर्तक अधिकारक्षेत्र	(i)	प्राधिलेख काढण्याचा अधिकार
(b)	उच्च न्यायालय	(ii)	राज्यांचे आपसातील तंटे
(c)	न्यायालयीन सक्रियता	(iii)	घटनेचे संरक्षण
(d)	न्यायालयीन पुनर्विलोकन	(iv)	लोकहितयाचिका

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)

Match the following :

(a)	Exclusive jurisdiction of the Supreme Court	(i)	Power to issue writs
(b)	High Court	(ii)	Inter - State disputes
(c)	Judicial activism	(iii)	Protection of the Constitution
(d)	Judicial Review	(iv)	Public interest litigation

Answer options :

	(a)	**(b)**	**(c)**	**(d)**
(1)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(2)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(3)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(4)	(i)	(iv)	(iii)	(ii)

64. लोकसभेविषयीची कोणती विधाने **सत्य** आहेत ?

(a) ती संसदबाह्य हस्तक्षेपापासून मुक्त आहे.

(b) केवळ तिलाच केंद्रपातळीवर कायदे करण्याचा सर्वोच्च अधिकार आहे.

(c) ती सर्वस्वी सार्वभौम आहे.

(d) ती जनतेला उत्तरदायी आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (b) (2) (b), (c) आणि (d) (3) (a), (b) आणि (c) (4) (a) आणि (d)

Which of the following statements about the Lok Sabha are **true** ?

(a) It is free from extra - parliamentary interference

(b) It alone has the supreme authority to make federal laws

(c) It is entirely sovereign

(d) It is accountable to the people

Answer options :

(1) (a) and (b) (2) (b), (c) and (d) (3) (a), (b) and (c) (4) (a) and (d)

---

65. राज्याचा मुख्यमंत्री त्याच्या मंत्रिमंडळातील कोणत्याही सदस्यास वगळू शकतो :

(1) त्यास राजीनामा देण्यास सांगून

(2) राज्यपालांमार्फत त्यास बडतर्फ करून

(3) मंत्रिमंडळाच्या पुनर्रचनेमध्ये त्याला वगळून

(4) वरील सर्व पद्धतीने

The Chief Minister of a state can get rid of any member of his Council of Ministers by :

(1) asking him to tender his resignation.

(2) getting him dismissed through the Governor.

(3) dropping him from the Council by reshuffling the Ministry.

(4) All of the above methods.

---

66. राष्ट्रपतींच्या अधिकारासंदर्भात खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) राष्ट्रपती सर्व सैन्य दलांचे सरसेनापती असतात.

(b) राज्यसभेत 12 सभासदांची नियुक्ती राष्ट्रपती स्वेच्छाधीन अधिकारात करतात.

(c) राष्ट्रपती संसदेच्या प्रत्येक अधिवेशनाच्या सुरुवातीला दोन्ही सभागृहासमोर अभिभाषण देऊ शकतात.

(d) राष्ट्रपती परदेशात भारताचे प्रतिनिधित्व करतात.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b), (c) आणि (d) (3) (a), (c) आणि (d) (4) (a) आणि (d)

Consider the following statements regarding the powers of the President :

(a) The President is the Supreme Commander of the all armed forces.

(b) The President appoints 12 members in the Council of States using his discretion.

(c) The President can address both the houses of Parliament at the beginning of each session.

(d) The President represents the country in the foreign countries.

Which of the statements given above are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b), (c) and (d) (3) (a), (c) and (d) (4) (a) and (d)

---

67. सर्वोच्च न्यायालयाने विविध खटल्यांमध्ये राष्ट्रपतींच्या दयेच्या अधिकाराचे परीक्षण करून काही तत्वे प्रस्तुत केली आहेत :

(a) दया याचना करणाऱ्या अर्जदाराला राष्ट्रपतीद्वारे मौखिक सुनावणी करण्याचा हक्क नाही.

(b) राष्ट्रपती नव्याने पुरावे तपासू शकत नाहीत.

(c) राष्ट्रपतीने या अधिकाराचा वापर आपल्या विवेकाधिन अधिकाराने करावा.

(d) राष्ट्रपती आपल्या आदेशाबाबत खुलासा करण्यास बांधील नाहीत.

(e) राष्ट्रपती त्यांना वाटणाऱ्या अनावश्यक कठोर शिक्षेपासून मुक्तता तर देतीलच पण स्पष्ट चुकांपासूनही दोषमुक्त करू शकतील.

वरीलपैकी कोणते **बरोबर नाहीत** ?

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c) (3) (d) फक्त (4) (d), (e)

The Supreme Court examined the pardoning power of the President under different cases and laid down certain principles :

(a) The petitioner for mercy has no right to an oral hearing by the President.

(b) The President cannot examine evidence afresh.

(c) The power is to be exercised by the President at his discretion.

(d) The President is not bound to give reasons for his order.

(e) The President can afford relief not only from a sentence that he regards as unduly harsh but also from an evident mistake.

Which of the above is/are **not correct** ?

(1) (a), (b), (c) (2) (b), (c) (3) (d) only (4) (d), (e)

---

68. खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(a) विधान परिषद एकूण सहा महिन्यांच्या कालावधीसाठी सामान्य विधेयकास रोखू शकते किंवा विलंब लावू शकते.

(b) राज्य विधिमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांच्या संयुक्त बैठकीची यंत्रणा राज्यघटनेने दिलेली नाही.

(c) जेंव्हा विधान परिषदेमध्ये अस्तित्वात आलेले सामान्य विधेयक विधानसभेकडे पाठविले जाते, ते जर विधानसभेने फेटाळले तर ते विधेयक संपुष्टात येते आणि मृत होते.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) यापैकी नाही

Which one of the following statements is **not correct** ?

(a) The Legislative Council can detain or delay an ordinary bill for a period of total six months.

(b) The Constitution does not provide for the mechanism of joint sitting of both the Houses of State Legislature.

(c) When an ordinary bill, which has originated in the Council and was sent to the Assembly, is rejected by the Assembly, the bill ends and becomes dead.

Answer options :

(1) (a) (2) (b) (3) (c) (4) None of these

---

69. भारतात खालीलपैकी कोणत्या तरतूदी या संघराज्य पद्धतीच्या विरोधी आहेत ?

(a) राज्ये अविनाशी नाहीत.

(b) आणीबाणी तरतूदी

(c) अखिल भारतीय सेवा.

(d) राज्यघटनेचे सर्वश्रेष्ठत्व

(e) राष्ट्रपतीद्वारे राज्यांच्या विधेयकावर नकाराधिकार

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c), (d), (e) (3) (a), (b), (c), (e) (4) (b), (c), (e)

In India, which of the following provisions are against the Federal system ?

(a) States are not indestructible.

(b) Emergency Provisions.

(c) All India Services.

(d) Supremacy of the Constitution.

(e) Veto over State Bills by President.

Answer options :

(1) (a), (b), (c), (d) (2) (b), (c), (d), (e) (3) (a), (b), (c), (e) (4) (b), (c), (e)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

70. मुंबईचे शेरीफ यांच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(1) त्यांच्या पदाचा कालावधी एक वर्षाचा आहे.

(2) पदनाम श्रेणीमध्ये त्यांचे स्थान केवळ महापौरांच्या खालोखाल आहे.

(3) हे पद भारतामध्ये केवळ मुंबई आणि मद्रास (चेन्नई) या शहरासाठीच आहे.

(4) स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतर मुंबईचे पहिले शेरीफ महादेव लक्ष्मण डहाणूकर हे होते.

Which one of the following statements in respect of the Sheriff of Mumbai is **not correct** ?

(1) His tenure of office is one year.

(2) In order of precedence, the Sheriff ranks just below the Mayor.

(3) Mumbai and Madras (Chennai) are the only cities in India to have this post.

(4) The first Sheriff of Mumbai after independence was Mahadeo Laxman Dahanukar.

---

71. भारतीय राज्यघटनेतील 61 वी घटनादुरुस्ती खालीलपैकी कोणत्या बाबींशी संबंधित आहे ?

(a) मतदाराची वयोमर्यादा 21 वरून 18 वर्ष करणे.

(b) निवडणूक आयुक्ताची संख्या ठरविणे.

(c) निवडणूकीतील गुन्हेगारी प्रवृत्तिंना आळा घालणे.

(d) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमातींसाठी आरक्षण.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) फक्त (a) (2) (a) आणि (b) (3) (a), (b) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (d)

Which of the following provisions is/are related to the 61st amendment of the Indian Constitution ?

(a) To reduce the voting age from 21 to 18 years.

(b) To decide the number of election commissioners.

(c) To restrict criminals from entering the election process.

(d) Reservation for Scheduled Caste and Scheduled Tribes

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) Only (a) (2) (a) and (b) (3) (a), (b) and (c) (4) (a), (b) and (d)

---

72. कार्यकारी मंडळावर नियंत्रण ठेवण्यात खालीलपैकी कोणती संसदीय समिती कळीची भूमिका बजावते ?

(1) कामकाज सल्लागार समिती (2) नियम समिती

(3) लोक-लेखा समिती (4) विशेषाधिकारविषयक समिती

Which of the following committees plays a key role in the exercise of parliamentary control over the executive ?

(1) Business Advisory Committee (2) Committee on Rules

(3) Public Accounts Committee (4) Committee on Privileges

---

73. खालील विधानांपैकी कोणते **चुकीचे** आहे ?

(1) सचिवालय ही सहाय्यकारी संघटना आहे तर खाते ही रेषा संघटना आहे.

(2) सचिवालयाचा संबंध धोरण निश्चितीशी आहे तर संचालनालयाचा संबंध धोरणाची कार्यवाही करण्याशी आहे.

(3) सचिवालयाने ठरवून दिलेल्या धोरणाला प्रत्यक्ष कृतीमध्ये उतरविण्याचे कर्तव्य संचालनालयाचे असते.

(4) महाराष्ट्रात, वन खात्याच्या प्रमुखाचे पदनाम 'वन संचालक' असे आहे.

Which of the following statements is **false** ?

(1) A Secretariat is a staff agency while department is a Line agency.

(2) Secretariat is concerned with policy-making while department is concerned with policy execution.

(3) The duty of Directorate is to translate into action the policies which are framed by a Secretariat.

(4) In Maharashtra, the designation of the head of the Forest Department is 'Director of Forests'.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

74. 'हिमायत' ही विशेष योजना खालीलपैकी कोणासाठी आहे?

(1) जम्मू आणि काश्मीरमधील युवक-युवती

(2) नक्षलग्रस्त भागातील गरीब कुटुंबे

(3) जम्मू आणि काश्मीरमधील स्त्रिया

(4) राजस्थानमधील युवक-युवती

'Himayat' is a special scheme for :

(1) Youth of Jammu and Kashmir

(2) Poor families of Naxal affected areas

(3) For women in Jammu and Kashmir

(4) For youth in Rajasthan

---

75. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) राज्यघटनेतील कलम 161 नुसार राज्यपालास देखील दयेचा अधिकार आहे.

(b) राज्यपाल देखील राज्याच्या कायद्याविरोधातील गुन्हेगारास क्षमा करणे, शिक्षेत सूट देणे, कमी करणे, स्थगित करणे इ. प्रकारे दया दाखवू शकतो.

(c) राष्ट्रपती आणि राज्यपाल दोघेही कोर्ट मार्शल झालेल्यांना दया दाखवू शकतात.

(d) राष्ट्रपती देहदंडाची शिक्षा माफ करू शकतात मात्र अशा स्वरूपाचा अधिकार राज्यपालाला नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधाने (a), (b), (c) बरोबर (d) चुकीचे.

(2) विधाने (c), (d) बरोबर (a), (b) चुकीचे.

(3) विधाने (a), (b) बरोबर (c), (d) चुकीचे.

(4) विधाने (a), (b), (d) बरोबर (c) चुकीचे.

Consider the following statements :

(a) Under Article 161 of the Constitution, the Governor also possesses the pardoning power.

(b) Governor can also grant pardons, suspend and commute the sentence of a person convicted of any offence against state law.

(c) Both the President and the Governor can pardon sentences inflicted by court martial.

(d) The President can pardon death sentence while Governor cannot.

Answer options :

(1) Statements (a), (b), (c) are correct, (d) is false.

(2) Statements (c), (d) are correct, (a), (b) are false.

(3) Statements (a), (b) are correct, (c), (d) are false.

(4) Statements (a), (b), (d) are correct, (c) is false.

---

76. खालीलपैकी सरकारिया आयोगाची कोणती शिफारस **असत्य** आहे ?

(1) ते तीन भाषा सुत्राच्या अंमलबजावणीच्या बाजूचे होते.

(2) ते अखिल भारतीय सेवा रद्द करण्याच्या बाजूचे होते.

(3) त्यांनी राज्यपाल पद रद्द करण्याची मागणी फेटाळळी होती

(4) ते केंद्राने सामाईक सूचीतील विषयाबाबत कायदा करण्याच्या अगोदर राज्याशी सल्लामसलत करण्याच्या बाजूचे होते.

Which of the following recommendations of the Sarkaria Commission is **not true** ?

(1) It favoured implementation of the three - language formula.

(2) It favoured the abolition of All India Services.

(3) It turned down the demand for the abolition of the Governor.

(4) If favoured the consultation with state by centre before making a law on a subject of the Concurrent List.

---

77. संसद सदस्य अथवा राज्य विधिमंडळ सदस्य राष्ट्रपती म्हणून निवडून येवू शकतो परंतु :

(1) निवडणूक लढविण्यापूर्वी त्यास आपल्या पदाचा राजीनामा द्यावा लागतो.

(2) त्याची निवड झाल्यास त्यास तात्काळ आपले पद सोडावे लागते.

(3) त्यास निवडीनंतर आपले पद सहा महिन्यांच्या आत सोडावे लागते.

(4) संसद सदस्य निवडणूक लढवू शकतो परंतु राज्य विधिमंडळ सदस्य निवडणूक लढवू शकत नाही.

A member of a Parliament or a State Legislature can be elected as a President but :

(1) he has to resign his seat before contesting the election.

(2) he has to relinquish his seat as soon as he is elected.

(3) he has to relinquish his seat within a six months of his election.

(4) a member of Parliament can contest but a member of State Legislature cannot contest.

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

78. राज्यपाल पदाबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) राज्यपालांची नियुक्ती राष्ट्रपतींकडून केली जाते.

(b) राज्यपाल पदाचा कार्यकाळ पाच वर्षे आहे परंतु राष्ट्रपतींची मर्जी असेपर्यंत ते पदावर राहतात.

(c) राज्यपालांना कार्यकाळाची हमी नाही.

(d) राष्ट्रपतींच्या मर्जीला न्यायालयात आव्हान देता येत नाही.

वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b), (c) आणि (d)

(3) (a), (b) आणि (c) (4) वरील सर्व

Consider the following statements regarding the Governor :

(a) The Governor is appointed by the President.

(b) The term of office for the Governor is five years but he holds office during the pleasure of the President.

(c) The Governor has no security of tenure.

(d) The matter of pleasure of the President can not be challenged in the court of law.

Which of the statement/s given above is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b), (c) and (d)

(3) (a), (b) and (c) (4) All of the above

---

79. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) तारांकित प्रश्नांची उत्तरे तोंडी स्वरूपात सभागृहाच्या पटलावर दिली जातात.

(b) अतारांकित प्रश्नांचे उत्तर लेखी स्वरूपात दिले जाते.

(c) अतारांकित प्रश्नाच्या उत्तरानंतर पुरक अथवा उपप्रश्न विचारता येत नाहीत.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a) आणि (b) (2) (b) आणि (c) (3) (a) आणि (c) (4) (a), (b) आणि (c)

Consider the following statements :

(a) Starred questions have to be answered orally on the floor of the House.

(b) Unstarred questions are answered in the written form.

(c) Answer to unstarred question is not followed by supplementary questions.

Which of the statements given above are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (b) and (c) (3) (a) and (c) (4) (a), (b) and (c)

---

80. नियंत्रक आणि महालेखा परीक्षकाच्या घटनात्मक स्थानाचे **योग्य** वर्णन कोणते ?

(1) तो कायम कार्यकारी मंडळाचा सदस्य आहे.

(2) तो न्यायमंडळाचा सदस्य आहे.

(3) तो विधिमंडळाचा सदस्य आहे.

(4) तो उपरोल्लेखित कोणत्याही शाखेचा घटक नाही.

Which is a **correct** description of the Comptroller and Auditor General's Constitutional Position ?

(1) He is a member of the permanent executive.

(2) He is a member of the judiciary.

(3) He is a member of the legislature.

(4) He is not a member of any governmental organ mentioned above.

---

81. ग्रामसभेची गणपूर्ती संख्या किती आहे ?

(1) मतदार यादीतील 15% मतदार किंवा 100 मतदार यापैकी जी संख्या कमी असेल ती

(2) मतदार यादीतील 20% मतदार किंवा 200 मतदार यापैकी जी संख्या अधिक असेल ती

(3) मतदार यादीतील 10% मतदार किंवा 100 मतदार

(4) मतदार यादीतील 10% मतदार किंवा 50 मतदार

What is the quorum for Gram Sabha ?

(1) 15% Voters or 100 voters from Voters List whichever number is less

(2) 20% Voters or 200 voters from Voters List whichever number is greater

(3) 10% Voters or 100 voters from Voters List

(4) 10% Voters or 50 voters from Voters List

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

82. स्थानिक स्वराज्य संस्थाच्या अभ्यासासाठी नेमल्या गेलेल्या रॉयल विकेंद्रीकरण आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) लॉर्ड रिपन (2) लॉर्ड कर्झन

(3) लॉर्ड हॉबहाउस (4) लॉर्ड मेयो

Who was the Chairman of Royal Decentralisation Commission to study the Local Self Government ?

(1) Lord Rippon (2) Lord Curzon

(3) Lord Hobhouse (4) Lord Mayo

---

83. जनहित याचिका राज्यघटनेच्या पुढील कलमानुसार दाखल करता येते :

(1) केवळ 32 (2) केवळ 226

(3) 32 आणि 226 दोन्ही (4) वरील पैकी नाही

Public Interest litigations can be filed under the following Article/Articles of the Constitution :

(1) 32 only (2) 226 only

(3) 32 and 226 both (4) None of the above

---

84. महाराष्ट्रात कोणत्या ठिकाणी कटक मंडळे आहेत ?

(a) कामठी (b) देवळाली

(c) सातारा (d) खडकी

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

In which of the following places in Maharashtra there are Cantonment Boards ?

(a) Kamptee (b) Devlali

(c) Satara (d) Khadkee

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

85. महाराष्ट्रात पंचायत राज व्यवस्था ________पासून अंमलात आली.

(1) 1 मे 1960 (2) 1 मे 1962

(3) 26 जानेवारी 1950 (4) 26 नोव्हेंबर 1949

Panchayat Raj System came into existence in Maharashtra from ________.

(1) 1st May 1960 (2) 1st May 1962

(3) 26th January 1950 (4) 26th November 1949

---

86. नगरपालिका कायद्यानूसार नगर परिषदेचा अर्थसंकल्प ________ च्या आत नगर परिषदेने मंजूर करणे अपेक्षित असते.

(1) 31 डिसेंबर (2) 28 फेब्रूवारी

(3) 31 मार्च (4) 1 एप्रिल

According to Municipal Act budget of the Municipal Council is expected to be approved by the Municipal Council before ________.

(1) 31st December (2) 28th February

(3) 31st March (4) 1st April

---

87. महानगरपालिका सदस्य आपला राजीनामा ________ सादर करतो.

(1) महापौरांकडे (2) उप महापौरांकडे

(3) स्थायी समिती अध्यक्षांकडे (4) महानगरपालिका आयुक्तांकडे

A member of the Municipal Corporation submits his/her resignation to the ________.

(1) Mayor (2) Deputy Mayor

(3) Standing Committee Chairman (4) Municipal Commissioner

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

88. नगर परिषदेची गणपूर्ती संख्या किती आहे ?

(1) 1/10 सदस्य (2) 1/2 सदस्य

(3) 1/3 सदस्य (4) 1/4 सदस्य

What is the quorum for the Municipal Council ?

(1) 1/10 members (2) 1/2 members

(3) 1/3 members (4) 1/4 members

---

89. महाराष्ट्रात नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थेमध्ये कार्ये करणाऱ्या NGOs (गैर सरकारी संघटना) कोणत्या आहेत ?

(a) अपनालय (b) मशाल

(c) युवा (d) लोकसत्ता

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

Which are the NGOs (Non-Governmental Organisation) working in Urban Local Self Government in Maharashtra ?

(a) Apnalaya (b) Mashal

(c) YUVA (d) Loksatta

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

---

90. पंचायत समितीमध्ये महिलांसाठी आरक्षित असलेल्या सभापतीपदावर निवडून आलेल्या महिला सभापतीच्या विरोधात अविश्वास प्रस्ताव मंजूर होण्यासाठी __________ सदस्यांच्या पाठिंब्याची गरज असते.

(1) 1/2 (2) 1/3 (3) 2/3 (4) 3/4

Support of at least __________ of the members of the Panchayat Samiti is required to pass a no-confidence motion against a woman chairman who is elected to that post which is reserved for women.

(1) 1/2 (2) 1/3 (3) 2/3 (4) 3/4

---

91. जिल्हा दंडाधिकाऱ्याची कार्ये __________ आहेत.

(a) एस.डी.ओ. किंवा तहसिलदारांच्या महसुली निर्णयां विरुध्दच्या याचिकांची सुनावणी करणे.

(b) शासनाला वार्षिक फौजदारी अहवाल सादर करणे.

(c) जिल्ह्यातील निवडणूक कार्यांवर नियंत्रण व पर्यवेक्षण करणे.

(d) फौजदारी खटल्याच्या याचिकांची सुनावणी करणे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) वरील सर्व

Duties of District Magistrate are __________.

(a) He hears appeals against the revenue decisions of the S.D.O. or Tehsildar.

(b) He submits annual criminal report to government.

(c) He controls and supervises the election work in the district.

(d) He hears appeals of criminal cases.

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) All the above

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

92. योग्य कथन/कथने ओळखा :

(a) महाराष्ट्र राज्य वित्त आयोगाचे गठन 1994 मध्ये करण्यात आले.

(b) राज्य वित्त आयोगाचा कार्यकाल 6 वर्ष आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) कथन **(a)** बरोबर, कथन **(b)** चुकीचे

(2) कथन **(a)** चुकीचे, कथन **(b)** बरोबर

(3) दोन्ही कथने **(a)** आणि **(b)** बरोबर

(4) दोन्ही कथने **(a)** आणि **(b)** चुकीची

Select the correct statement/statements :

(a) State Finance Commission of Maharashtra was established in 1994.

(b) The tenure of the State Finance Commission is of 6 years.

Answer options :

(1) Statement **(a)** correct, statement **(b)** incorrect

(2) Statement **(a)** incorrect, statement **(b)** correct

(3) Both the statements **(a)** and **(b)** are correct

(4) Both the statements **(a)** and **(b)** are incorrect

---

93. महानगरपालिकेमध्ये जास्तीत जास्त किती सदस्य नामनिर्देशित केले जाऊ शकतात ?

(1) 3 सदस्य (2) 4 सदस्य (3) 5 सदस्य (4) 6 सदस्य

How many members can be nominated in a Municipal Corporation ?

(1) 3 members (2) 4 members (3) 5 members (4) 6 members

---

94. खालीलपैकी महाराष्ट्रातील कोणत्या तालुक्यांमध्ये पंचायत समिती **नाहीत** ?

(a) नागपूर (b) अमरावती (c) ठाणे (d) पुणे

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (a), (b), (c) (2) फक्त (a), (b), (d)

(3) फक्त (a), (c), (d) (4) फक्त (b), (c), (d)

Which of the following talukas in Maharashtra do **not** have a Panchayat Samiti ?

(a) Nagpur (b) Amravati (c) Thane (d) Pune

Answer options :

(1) Only (a), (b), (c) (2) Only (a), (b), (d)

(3) Only (a), (c), (d) (4) Only (b), (c), (d)

---

95. जिल्हा परिषद समाज कल्याण समितीमध्ये अनुसूचित जमातीचे कमीतकमी किती सभासद असतात ?

(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

The Social Welfare Committee of Zilla Parishad has atleast _________ members belonging to the scheduled tribes.

(1) 2 (2) 3 (3) 4 (4) 5

---

96. विधी सेवा प्राधिकरण कायदा, 1987 अन्वये _________ ला संविधानिक दर्जा प्राप्त झाला आहे.

(1) ग्राम न्यायालय (2) खाप पंचायत

(3) जलद गती न्यायालय (4) लोक अदालत

The Legal Services Authorities Act, 1987 gives _________ a statutory status.

(1) Gram Nyayalaya (2) Khap Panchayat

(3) Fast Tract Courts (4) Lokadalat

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

97. खालीलपैकी कोणते विवाद सर्वोच्च न्यायालयाच्या मूळ न्यायकक्षेत येत नाहीत ?

(a) भारत सरकार आणि कोणतेही राज्य यामधील विवाद

(b) कोणतेही राज्य आणि स्वतंत्र नागरिक यामधील (खाजगी) वाद

(c) दोन राज्यांमधील पाणी-तंट्यांचा विवाद

(d) दोन किंवा अधिक राज्ये यामधील आपापसातील विवाद

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणि (d)

(2) (b) आणि (c)

(3) (a), (b) आणि (d)

(4) सर्व विवाद सर्वोच्च न्यायालयाच्या मूळ न्यायकक्षेत येतात

Which of the following disputes do not fall within the original jurisdiction of the Supreme Court ?

(a) Government of India V/s any of the states of the union

(b) Dispute between state and citizen (private)

(c) Complaints regarding Interstate Watersupplies

(d) Dispute between two or more states

Answer options :

(1) (a) and (d)

(2) (b) and (c)

(3) (a), (b) and (d)

(4) All fall within original jurisdiction of the Supreme Court

---

98. लोकपाल ही संकल्पना सर्वप्रथम स्वीकारणारा देश पुढीलप्रमाणे आहे :

(1) युनायटेड किंगडम (2) कॅनडा

(3) फ्रान्स (4) स्विडन

Which is the first country to adopt ombudsman concept ?

(1) United Kingdom (2) Canada

(3) France (4) Sweden

---

99. उच्च न्यायालयाच्या अधिकार कक्षेत खालीलपैकी कोणती बाब येत नाही ?

(1) मूलभूत हक्कांच्या अंमलबजावणीसाठी आदेश/परमादेश काढणे. (Issue writ)

(2) घटनेतील इतर तरतुदींची पायमल्ली झाल्यास आदेश काढणे. (Issue writ)

(3) मूलभूत कर्तव्यांच्या अंमलबजावणीसाठी आदेश (writ) काढणे.

(4) खालील कोर्टाने दिलेल्या आदेशाविरुध्दातील अपील दाखल करुन निर्णय देणे.

Which of the following does not fall within the powers of the High Court ?

(1) Issue writs for enforcement of Fundamental Rights.

(2) Issue writs for enforcement of non - fundamental Rights.

(3) Issue writs for enforcement of fundamental duties.

(4) Entertain appeals arising out of the decisions of the lower courts.

---

100. कोणाच्या शिफारसी नुसार, भ्रष्टाचार प्रतिबंधात्मक कायदा, 1988 आणि लोकपाल व लोकायुक्त कायदा, 2013 खाली उद्भवणाऱ्या खटल्यांची सुनावणी व निवाड्या करता केंद्र सरकार विशेष न्यायालयांची स्थापना करु शकते ?

(1) राष्ट्रपती (2) पंतप्रधान

(3) सर्वोच्च न्यायालयाचे सरन्यायाधिश (4) लोकपाल

On whose recommendations the Central Government can constitute special courts to hear and decide the cases arising out of the Prevention of Corruption Act, 1988 and the Lokpal and Lakayukta Act, 2013 ?

(1) President (2) Prime Minister

(3) Chief Justice of Supreme Court (4) Lokpal

- o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82'' यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षा कक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र. क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर ''(3) राजा राममोहन रॉय'' असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर ''(3)'' होईल, यास्तव **खालीलप्रमाणे** प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक ''③'' हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा /SPACE FOR ROUGH WORK